

Đề thi thử THPT Quốc gia năm 2019

Môn Văn

Liên trường THPT - Nghệ An lần 1

LIÊN TRƯỜNG THPT

KÌ THI THỬ THPT QUỐC GIA LẦN I NĂM 2019

Bài thi: NGŨ VĂN

Thời gian làm bài: 120 phút, không kể thời gian phát đề

I. ĐỌC HIỂU (3.0 điểm)

Đọc đoạn trích dưới đây:

Jonathan, một người có bộ óc thông minh, nhanh nhạy trong những phân tích về tình hình kinh tế, ông sống và làm việc hết sức chăm chỉ. Hiện Jonathan đang là một tỉ phú. Và Authur cũng là một người có trí thông minh không kém, chỉ cần ba mươi phút để giải ô chữ của tờ NewYork Times, phân tích tình hình kinh tế Mỹ Latinh trong vòng nửa giờ và tính nhẩm nhanh hơn hầu hết mọi người dù họ có dùng máy tính. Nhưng hiện giờ, Authur đang là tài xế của Jonathan. Điều gì giúp Jonathan đường hoàng ngồi ở băng ghế sau của xe limousine còn Authur thì ở phía trước cầm lái? Điều gì phân chia mức độ thành đạt của họ? Điều gì giải thích sự khác biệt giữa thành công và thất bại?

Câu trả lời nằm trong khuôn khổ một cuộc nghiên cứu của trường đại học Standford. Những nhà nghiên cứu tập hợp thật đông những trẻ em từ 4 đến 6 tuổi, sau đó đưa chúng vào một căn phòng và mỗi em được phát một viên kẹo. Chúng được giao ước: có thể ăn viên kẹo ngay lập tức hoặc chờ thêm mười lăm phút nữa sẽ được thưởng thêm một viên kẹo cho sự chờ đợi. Một vài em ăn kẹo ngay lúc đó. Những em khác thì cố chờ đợi để có phần kẹo nhiều hơn. Nhưng ý nghĩa thực sự của cuộc nghiên cứu chỉ đến mười năm sau đó, qua điều tra và theo dõi sự trưởng thành của các em. Các nhà nghiên cứu nhận thấy rằng những đứa trẻ kiên trì chờ đợi phần thưởng đã trưởng thành và thành đạt hơn so với những trẻ vội ăn ngay viên kẹo.

Điều đó được giải thích ra sao? Điểm khác biệt mấu chốt giữa thành công và thất bại không chỉ đơn thuần là làm việc chăm chỉ hay sở hữu bộ óc của thiên tài mà đó chính là khả năng trì hoãn những mong muốn tức thời. Những người kiềm chế được sự cám dỗ của “những viên kẹo ngọt” trên đường đời thường vươn tới đỉnh cao thành công. Ngược lại, những ai vội ăn hết phần kẹo mình đang có thì sớm hay muộn cũng sẽ rơi vào cảnh thiếu thốn, cùng kiệt. (...) Có thể nói, cuộc đời như một viên kẹo thơm ngọt, nhưng khi nào thưởng thức và thưởng thức nó như thế nào thì đó là điều chúng ta phải tìm hiểu.

(Joachim de Posada & Ellen Singer – Không theo lối mòn, NXB Tổng hợp TP.Hồ Chí Minh, 2016, tr.03)

Thực hiện các yêu cầu:

Câu 1. Ông Jonathan và ông Authur giống và khác nhau ở điểm nào?

Câu 2. Từ câu chuyện về ông Jonathan và Authur, tác giả chỉ ra điểm khác biệt mấu chốt giữa thành công và thất bại là gì?

Câu 3. Ngoài sự lí giải của tác giả, anh/chị hãy chỉ ra một điểm khác biệt tạo nên thành công và thất bại theo quan điểm của mình.

Câu 4. Anh/chị có đồng tình khi tác giả cho rằng cuộc đời như một viên kẹo thơm ngọt không? Vì sao?

II. LÀM VĂN (7.0 điểm)

Câu 1 (2.0 điểm)

Từ nội dung đoạn trích ở phần Đọc hiểu, anh/chị hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) về khả năng trì hoãn những mong muốn tức thời của bản thân để vươn tới thành công.

Câu 2 (5.0 điểm)

Nhà văn Nguyễn Tuân đã viết về Sông Đà: “*Có nhiều lúc trông nó thành ra diện mạo và tâm địa một thứ kẻ thù số một*” (Nguyễn Tuân - Người lái đò sông Đà, Ngữ văn 12, Tập một, NXB Giáo dục Việt Nam, 2008, tr.187)

Anh/chị hãy phân tích hình ảnh con sông Đà hung bạo để làm nổi bật điều đó và nhận xét về cái Tôi độc đáo của nhà văn.

A. Hướng dẫn chung

I. Hướng dẫn chấm được xây dựng theo hướng đánh giá năng lực. Giáo viên nắm bắt được nội dung trình bày trong bài làm của HS để đánh giá một cách tổng quát. Cần linh hoạt khi vận dụng *Hướng dẫn chấm*. Phát hiện và trân trọng những bài làm thể hiện tính sáng tạo, tư duy độc lập. Nếu HS làm bài theo cách riêng, không có trong đáp án nhưng đáp ứng yêu cầu cơ bản và có sức thuyết phục vẫn được chấp nhận.

II. Tổng điểm toàn bài: 10,0 điểm và chiết đến 0,25 điểm.

B. Hướng dẫn cụ thể

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
I		ĐỌC HIỂU	3.0
	1	Ông Jonathan và ông Authur giống và khác nhau ở chỗ: - Giống: đều có bộ óc thông minh, nhanh nhạy - Khác: Ông Jonathan thành đạt, là tỉ phú. Ông Authur không thành đạt, là người làm thuê.	0.5
	2	Từ câu chuyện về ông Jonathan và Authur, tác giả chỉ ra điểm khác biệt mấu chốt giữa thành công và thất bại là: khả năng trì hoãn những mong muốn tức thời, kiềm chế được sự cám dỗ trên đường đời	0.75
	3	Ngoài sự lí giải của tác giả, chỉ ra một điểm khác biệt tạo nên thành công và thất bại theo quan điểm của mình: Thí sinh chọn 1 lí giải khác, miễn là hợp lí như: - Sự may mắn - Những mục tiêu và quyết định đúng đắn - Sự đam mê và kiên trì - Sử dụng thời gian khôn ngoan,...	0.75
	4	Thí sinh nêu ý kiến của mình và lí giải được quan điểm đó. Thí sinh có thể trả lời: - Đồng tình, ví: tác giả cho rằng <i>cuộc đời như một viên kẹo thơm ngọt</i> là một ví von để chỉ cuộc đời rất nhiều cám dỗ ngọt ngào đòi hỏi con người phải tinh táo kiềm chế để vươn tới thành công. - Đồng tình nhưng bổ sung thêm ý kiến riêng: vì cuộc đời có thể như viên kẹo thơm ngọt nhưng cũng có thể như viên thuốc đắng, quan trọng là thái độ ứng phó với cám dỗ cũng như trở ngại để vươn tới thành công. - Nếu thí sinh trả lời không đồng tình, nhưng giải thích hợp lí vẫn cho điểm.	1.0
II		LÀM VĂN	
	1	Từ nội dung đoạn trích ở phần Đọc hiểu, anh/chị hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) về khả năng trì hoãn những mong muốn tức thời của bản thân để vươn tới thành công.	2.0
		<i>a. Đảm bảo yêu cầu về hình thức đoạn văn</i> Thí sinh có thể trình bày đoạn văn theo cách diễn dịch, quy nạp,	0.25

	<p>tổng – phân – hợp, song hành hoặc móc xích.</p> <p>b. Xác định đúng vấn đề cần nghị luận: khả năng tri hoãn những mong muốn tức thời của bản thân để vươn tới thành công</p> <p>c. Triển khai vấn đề cần nghị luận Thí sinh chọn lựa các thao tác lập luận phù hợp để triển khai vấn đề nghị luận theo nhiều cách nhưng phải làm rõ các ý sau: - Giải thích vấn đề: + Khả năng tri hoãn những mong muốn tức thời: Cái có thể làm được trong điều kiện nhất định là làm chậm lại, kéo dài những ham muốn, thêm muốn đang diễn ra ngay lúc đó. + Vấn đề nghị luận là khả năng kiềm chế cảm dỗ, ham muốn tức thì của bản thân để đạt được kết quả, mục tiêu xa hơn. - Bàn luận: + Cuộc đời ẩn chứa rất nhiều cám dỗ ngọt ngào mà con người khó vượt qua, dễ dẫn đến ham muốn tức thì, hưởng thụ tạm bợ và thất bại. + Nếu biết vượt qua những cám dỗ tức thì đó có thể đưa con người tới những mục tiêu xa hơn, những kết quả to lớn hơn. - Bài học: Để làm được điều đó đòi hỏi con người phải hiểu rõ điểm yếu, điểm mạnh của bản thân, phải có mục tiêu, kế hoạch và quyết tâm hành động, phải biết kiên nhẫn, tinh táo trước cám dỗ,...</p>	0.25
	<p>d. Chính tả, ngữ pháp Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp tiếng Việt</p>	0.25
	<p>e. Sáng tạo Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận; có cách diễn đạt mới mẻ</p>	0.25
2	<p>Nhà văn Nguyễn Tuân đã viết về Sông Đà: “<i>Có nhiều lúc trông nó thành ra diện mạo và tâm địa một thứ kẻ thù số một</i>” (Nguyễn Tuân - <i>Người lái đò sông Đà</i>, Ngữ văn 12, Tập một, NXB Giáo dục Việt Nam, 2008, tr.187)</p> <p>Anh/chị hãy phân tích hình ảnh con sông Đà hung bạo để làm nổi bật điều đó và nhận xét về cái Tôi độc đáo của nhà văn.</p>	5.0
	<p>a. Đảm bảo cấu trúc bài văn nghị luận Mở bài nêu được vấn đề; Thân bài triển khai được vấn đề; Kết bài khái quát được vấn đề.</p>	0.25
	<p>b. Xác định đúng vấn đề cần nghị luận - Phân tích hình ảnh con sông Đà hung bạo để làm nổi bật câu văn - Nhận xét về cái Tôi của nhà văn Nguyễn Tuân</p>	0.5
	<p>c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm Thí sinh có thể triển khai theo nhiều cách nhưng cần vận dụng tốt các thao tác lập luận, kết hợp chặt chẽ giữa lí lẽ và dẫn chứng để đảm bảo các yêu cầu.</p>	
	<p>* Giới thiệu tác giả, tác phẩm, vấn đề cần nghị luận Trích dẫn câu văn</p>	0.25
	<p>* Giải thích: Sông Đà có nhiều lúc trông nó thành ra diện mạo và tâm địa một thứ kẻ thù số một</p>	0.5

	<p>=> Sông Đà trong cảm nhận của Nguyễn Tuân không thuần túy là một hình ảnh của thiên nhiên Tây Bắc mà nó còn được miêu tả như một sinh thể có hồn, có tâm trạng với hai nét tính cách nổi bật. Sự dữ dội, hung bạo của sông Đà đã trở thành vô cùng nguy hiểm đối với cuộc sống của người lái đò sông Đà.</p>	
	<p>- Phân tích hình ảnh con sông Đà hung bạo:</p> <p>+ Hướng chảy độc đáo: <i>Chung thủy giai đông tâu Đà giang độc bắc lưu</i></p> <p>+ Vách đá: Đá bờ sông dựng vách thành, khiến cho lòng sông quanh này hẹp, tối và lạnh -> nguy hiểm: thuyền qua đây dễ va vào vách đá mà tan xác</p> <p>+ Mặt ghềnh Hát Loóng: Dòng sông đã huy động sức mạnh tổng lực để truy kích chiếc thuyền nước, đá, sóng, gió. Từ ngữ: điệp từ xô, cuộn cuộn, gùn ghè, đòi nợ xuýt. -> nguy hiểm: Thuyền qua đây dễ bị lật ngửa bung ra.</p> <p>+ Cái hút nước: như cái giếng bê tông, nước thờ và kêu như cửa cống cái bị sặc... -> nguy hiểm: Có những thuyền đã bị hút xuống, thuyền trồng cây chuối ngược rồi vụt biến đi, chìm và đi ngầm dưới lòng sông đến mươi phút sau mới thấy tan xác... + Âm thanh tiếng thác: miêu tả từ xa đến gần -> giúp ta cảm nhận được tiếng gầm thét dữ dội của dòng sông.</p> <p>+ Thạch trận (trận địa đá): Bố trí thành 3 trùng vi. Mỗi trùng vi chỉ có 1 cửa sinh và nhiều cửa tử. Cửa sinh lại bố trí rất bất ngờ -> nguy hiểm: như 1 chiến trường cam go và ác liệt đối với người lái đò. => Sông Đà hung bạo, dữ dội như kẻ thù số 1 của con người</p> <p>- Nghệ thuật:</p> <p>+ Tác giả đã sử dụng hàng loạt các từ ngữ quân sự tạo nên không khí chiến trận căng thẳng. + Sử dụng lối văn tùy bút phóng túng với nhiều so sánh độc đáo, táo bạo...</p>	2.0
	<p>- Cái Tôi của nhà văn Nguyễn Tuân được thể hiện qua đoạn trích:</p> <p>+ Thích tô đậm cái phi thường, cái dữ dội để gây cảm giác mãnh liệt</p> <p>+ Uyên bác, tài hoa, không quản nhọc nhằn để khai thác vẻ đẹp của Đà giang, của quê hương đất nước</p>	1.0
	<p>d. Chính tả, ngữ pháp Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp tiếng Việt</p>	0.25
	<p>e. Sáng tạo Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận; có cách diễn đạt mới mẻ</p>	0.25
	TỔNG ĐIỂM	10.0

----- Hết -----